

مین گذاری خاورمیانه‌ای پکن برای واشنگتن

فرشاد گلزاری

هر چه سرعت تقابل آمریکا با چین و روسیه بیشتر می‌شود، اخبار این حوزه هم افزایش پیدایمی‌کند و یکی پس از دیگری تحولاتی مخایره می‌شوند که به نوعی برای تحلیلگران و مفسران حیرت‌آورند. این حیرت حالا آرام آرام تبدیل به یک وحشت برای کسانی شده که نمی‌دانند قرار است چه اتفاقی در این منازعه رخ دهد و از سوی دیگر به خوبی نمی‌توانند پیش‌بینی کنند که در عرصه بین‌الملل سطح منازعات چین و ایالات متحده قرار است تا کجا پیش رود. در این میان اساساً یکی از سناریوهای که هر یک از طرفین طراحی و اجرایی است، ایجاد موانع بر سر راه طرف مقابل است. این موضوع به صورت غیر مستقیم نماینگر آزار دادن قدرت‌ها توسط همدیگر است. به عنوان مثال ما شاهد آن هستیم که روسیه برای ضربه زدن به اتحادیه اروپا و ایالات متحده، تعداد زیادی از پناهجویان را از خاورمیانه در مرز بلاروس و لهستان مستقر کردند تا از این طریق بتوانند اوضاع را علیه اتحادیه اروپا مهندسی کنند و به نوعی به پرو کسل این هشدار را بدهند که اگر مینسک نخواهد، می‌تواند ظرف چند روز میلیون‌ها پناهجو را وارد مرزهای اروپا کند و یکباره آنها سر از برلین، پاریس، استکهلم و آمستردام در خواهند آورد. این اقدام بدون تردید اروپایی‌ها را بر آن داشت تا باز نزدیک شدن به او کراین، اقدام‌های تحریک‌آمیز مسکو را تلافی کنند. این دقیقاً همان مانع‌تراشی است که پیش‌تر بدان اشاره شد و در این راه هر کشوری سعی می‌کند تا دیگری را برای اینکه در پیشروی‌های خود، سرعت کمتری داشته باشد، وادار به برخورد با برخی از همین موانع کند که به نوعی هم می‌توان آنها را «مین گذاری‌های استراتژیک» دانست. شاهد این مثال خبری است که از سوی سوسی.ان.ان در مورد تولید موشک بالستیک توسط عربستان مخایره شده و باعث واکنش‌های عجیب و غریب در سطح منطقه و فرامنطقه شده است. بر اساس گزارش سی.ان.ان، آژانس‌های اطلاعاتی آمریکا از بابتی کرده‌اند که عربستان سعودی به طور فعال موشک‌های بالستیک بومی با

کمک چین تولید می‌کند. در جای دیگری از گزارش سی.ان.ان آمده که به گفته سه منبع آگاه، عربستان سعودی در گذشته موشک‌های بالستیک از چین خریداری کرده است، اما هرگز قادر به ساخت موشک نبوده است، ولی تصاویر ماهواره‌ای به دست آمده نشان می‌دهد که عربستان در حال حاضر این سلاح‌ها را حداقل در یک مکان تولید می‌کند. سوسی.ان.ان اعلام کرده که به گفته دو منبع آگاه، مقامات آمریکایی در آژانس‌های متعدد، از جمله شورای امنیت ملی، در ماه‌های اخیر در مورد اطلاعات طبقه‌بندی شده‌ای که از انتقال چندگانه فناوری موشک‌های بالستیک در مقیاس بزرگ بین چین و عربستان سعودی خبر می‌دهد، مطلع شده‌اند. دولت بایدن اکنون با پرسش‌های فوری در مورد اینکه آیا فناوری موشک‌های بالستیک عربستان می‌تواند پویایی قدرت منطقه‌ای را تغییر دهد و گسترش مفاد توافق هسته‌ای با ایران را برای محدود کردن فن آوری موشکی ایران پیچیده کند یا خیر، روبرو است؛ چرا که این اتفاقی است که می‌تواند آثار قابل توجهی در سراسر خاورمیانه داشته

باشد و تلاش‌های دولت بایدن برای مهار جاه‌طلبی‌های هسته‌ای را پیچیده کند. این نگرانی دولت بایدن زمانی تشدید می‌شود که کارشناسان عکس‌ها و منابعی را که مؤید پیشرفت‌هایی مطابق با آخرین ارزیابی‌های اطلاعاتی بالستیک عربستان می‌تواند پویایی قدرت منطقه‌ای را تغییر دهد و گسترش مفاد توافق هسته‌ای با ایران را برای محدود کردن فن آوری موشکی ایران پیچیده کند یا خیر، روبرو است؛ چرا که این اتفاقی است که می‌تواند آثار قابل توجهی در سراسر خاورمیانه داشته

باشد و تلاش‌های دولت بایدن برای مهار جاه‌طلبی‌های هسته‌ای را پیچیده کند. این نگرانی دولت بایدن زمانی تشدید می‌شود که کارشناسان عکس‌ها و منابعی را که مؤید پیشرفت‌هایی مطابق با آخرین ارزیابی‌های اطلاعاتی بالستیک عربستان می‌تواند پویایی قدرت منطقه‌ای را تغییر دهد و گسترش مفاد توافق هسته‌ای با ایران را برای محدود کردن فن آوری موشکی ایران پیچیده کند یا خیر، روبرو است؛ چرا که این اتفاقی است که می‌تواند آثار قابل توجهی در سراسر خاورمیانه داشته

عکس‌های ماهواره‌ای گرفته شده توسط پلنت (یک شرکت تصویربرداری تجاری) بین ۲۶ اکتبر و ۹ نوامبر نشان می‌دهد که آتشی در تاسیساتی در نزدیکی الدوادمی، عربستان سعودی مشاهده شده که شاهدروشنی است مبنی بر اینکه این تاسیسات برای تولید موشک کار می‌کند.

تجریم در انتظار توسعه دهندگان چینی

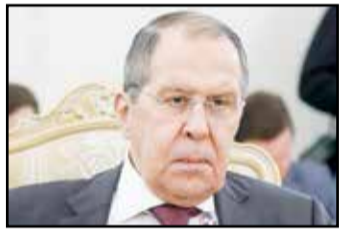
قبل از آنکه به ادامه تحلیل این پرونده بپردازیم باید توجه داشته باشیم که موضوع ساخت موشک‌های بالستیک توسط عربستان سعودی برای اولین بار نیست که مطرح می‌شود؛ چرا که روزنامه واشنگتن پست اوایل بهمن ماه ۱۳۹۷ با استناد به تصاویر ماهواره‌ای که در آن زمان به دست این روزنامه رسیده بود اعلام کرد که عربستان سعودی برای اولین بار یک کارخانه تولید موشک‌های بالستیک ساخته است. واشنگتن پست آن هنگام نوشته بود این کارخانه که در صورت عملیاتی شدن، توان تولید موشک‌های بالستیک را به سعودی‌ها می‌دهد، در یک پایگاه موشکی در منطقه «الوطح» واقع در جنوب غربی ریاض واقع شده است. حتی اعلام شد که پاکستان هم در این میان به صورت پشت‌پرده با عربستان و چین برای تولید موشک توسط ریاض هماهنگ است و حتی در سال ۲۰۱۵ میلادی هم اسنادی از سوی آمریکا منتشر شد که نشان می‌داد سعودی‌ها یک کارخانه ساخت موتور موشک و تست‌های موشکی را در سال ۲۰۱۳ میلادی با کمک چین و پاکستان پایه‌گذاری کرده‌اند. حالاً اما این خبر یکبار دیگر مطرح شده و این در حالیست که عملاً شرایط منطقه هم مانند سال ۲۰۱۳، ۲۰۱۵ یا ۲۰۱۹ نیست؛ چرا که حالا چین با آمریکایی‌ها وارد یک مجادله رودررو شده است. در این میان چینی‌ها به دنبال آن هستند تا اولا با تقویت قوای موشکی عربستان، یک دوقلوی خطرناک (همانند مدل تقابل موشکی و هسته‌ای هندو پاکستان) در کنار ایران به راه‌بیاورند تا که البته سرعت این روند

روزنامه واشنگتن پست اوایل بهمن ماه ۱۳۹۷ با استناد به تصاویر ماهواره‌ای که در آن زمان به دست این روزنامه رسیده بود اعلام کرد که عربستان سعودی برای اولین بار یک کارخانه تولید موشک‌های بالستیک ساخته است و همانجا شک و تردید در مورد همکاری پاکستان و چین در این پروژه مطرح شد

چندان تند نیست. در وهله دوم هم این اقدام چینی‌ها به نوعی نشان می‌دهد که آنها دقیقاً برخلاف راهبرد آمریکایی‌ها که می‌خواهند از منطقه خاورمیانه خارج شوند و به سمت شرق آسیا بیایند، گام برمی‌دارند. پکن با این اقدام به نوعی می‌خواهد روند خروج آمریکا از منطقه را کند و در نهایت با مشکل مواجه کند و از سوی دیگر در این مسیر با موشکی کردن و شاید هسته‌ای شدن خاورمیانه، هزینه‌های زیادی را به اروپا و آمریکا تحمیل کند. در این میان اما دولت بایدن هم بیچاره نشده است. روز گذشته (جمعه) شبکه سی.ان.ان به نقل از منابع طی ماه‌های اخیر در جریان اطلاعات جدیدی در خصوص عملیات انتقال تکنولوژی موشک‌های بالستیک بین چین و عربستان قرار گرفتند و در این راستا دولت جو بایدن آماده مجازات برخی از نهادهای شرکت‌کننده در عملیات انتقال این تکنولوژی‌ها است؛ هر چند که برخی در کنگره نگران این هستند که کاخ سفید آماده اعمال تحریم‌های شدید علیه دولت عربستان نیست. با این وجود و با عنایت به اقدامی که از سوی چین و سپس آمریکا انجام شده بایدیم منتظر تشدید درگیری میان پکن و واشنگتن بود که اینبار ریاض و میل آن به موشکی شدن در رأس این درگیری است.

عضویت اوکراین در ناتو، برای اروپا جنگ به دنبال دارد

وزیر امور خارجه روسیه دیپرو (جمعه) در مصاحبه با یک روزنامه بوسنیایی گفت، سیاست‌های اوکراین به ائتلاف سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) همراه با استقرار احتمالی سامانه‌های موشکی تهاجمی در نزدیکی مرزهای روسیه باعث تشدید ریسک‌های نظامی تا سطح بروز یک جنگ گسترده در اروپا می‌شود. به گزارش خبرگزاری ایتر تاس، سرگئی لاوروف، دیپلمات ارشد روسیه در مصاحبه‌ای با نشریه اوسلو بودجنیه بوسنی و هرزگوین که دیروز (جمعه) منتشر شد، گفت: سیاست‌های اوکراین که یف به ناتو همراه با دورنمای ظهور سامانه‌های موشکی تهاجمی در نزدیکی مرزهای ما، تهدیدات امنیتی غیرقابل قبولی برای روسیه ایجاد کرده و باعث تحریک ریسک‌های نظامی جدی را برای همه طرف‌های دخیل در قضیه تا سطح یک جنگ در مقیاس بزرگ در اروپا می‌شود. وزیر امور خارجه روسیه در این مصاحبه که به مناسبت بیست و پنجمین سالگرد روابط دیپلماتیک روسیه و بوسنی و هرزگوین انجام داد، گفت که با آنتونی بلینکن همتای آمریکایی خود در حاشیه نشست شورای وزیران سازمان امنیت و همکاری اروپا در استکهلم در تاریخ دوم دسامبر مذاکراتی را داشته در حالی که چند روز بعد در تاریخ هفتم دسامبر، ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه و جو بایدن، همتای آمریکایی وی از طریق ویدیو کنفرانس یک‌دیگر گفتگو کردند. بر اساس اعلام این دیپلمات ارشد روسیه، بحران اوکراین و عدم حصول پیشرفت در اجرای توافقات مینسک برای حل و فصل اوضاع در شرق اوکراین جزو رئوس دستور کار این مذاکرات بودند.

لاوروف افزود: ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه مثال‌های مشخصی را با هدف نشان دادن سیاست مخرب کی‌یف برای از بین بردن توافق‌نامه‌های مینسک و توافق‌های حاصل شده در قالب نماندی ذکر کرده و نگرانی‌های جدی خود را از بابت اقدامات تحریک‌آمیز اوکراین علیه منطقه دونباس ابراز کرد. وزیر امور خارجه روسیه تأکید کرد: این روسای جمهور موافقت کردند به تیم‌های خود دستور دهند تا گفت‌وگوهای جدی در مورد مسأله تدوین ضمانت‌های بلندمدت و دارای الزام قانونی در قبال امنیت در مرزهای غربی روسیه را آغاز کنند. وی همچنین گفت که رویکرد غیر دوستانه ایالات متحده نسبت به روسیه موجب ایجاد فضای سمی می‌شود، و اشاره کرد که این رویکرد مانع برقراری ارتباط آرام بین دو کشور خواهد شد. لاوروف توضیح داد که آمریکایی‌ها یک مسیر غیر دوستانه را طی می‌کنند و تحریم‌ها را تحمیل و اتهام‌زنی می‌کنند. از سوی دیگر این دیپلمات ارشد روسیه همچنین گفت، مسکو در ۱۵ دسامبر پیش نویس‌هایش درباره توافق‌نامه بین فدراسیون روسیه و آمریکا در مورد مسأله تضمین‌های امنیتی و توافق بین فدراسیون روسیه و کشورهای عضو ناتو در مورد اقدامات امنیتی را به طرف آمریکایی تحویل داده و منتظر دریافت پاسخ در قبال آنها است. لاوروف گفت: ما معتقدیم که در درجه اول ضروری است که ابعاد تقابلی که از بابت سیاست آمریکا در رفتار اربابی نشان دادن در قبال اوکراین کاهش یابد.

اخیراً میکو کیتونن، نماینده ویژه سازمان امنیت و همکاری اروپا اعلام کرد، هیات‌های مذاکره‌کننده روسیه و اوکراین از «عزم‌راخ» خود برای «تقویت» توافق‌نامه آتش بس ماه ژوئیه سال ۲۰۲۰ میلادی خبر دادند. او تصریح داشت، گزارش‌های گروه ویژه نظارت بر آتش بس نشان می‌دهد که وضعیت اجرای آن در شرق اوکراین شکننده بوده است. ند پرایس، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا گفت: آمریکا از اعلامیه اخیر سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE) در مورد توافق طرف‌ها برای بازگشت به پایبندی به آتش بس در شرق اوکراین استقبال می‌کند. پرایس خاطر نشان کرد: ایالات متحده آمریکا از اعلامیه سازمان امنیت و همکاری اروپا در مورد عزم قوی نیروهای دولتی اوکراین و نیروهای تحت رهبری روسیه در شرق اوکراین برای پایبندی کامل به تدابیر تقویت‌شده توافق‌نامه آتش بس ۲۲ ژوئیه ۲۰۲۰ استقبال می‌کند.

خبر
باصور و بیانیه اعلام شد: فراخوان جمعیت مشاغل سودان برای تظاهرات میلیونی

جمعیت مشاغل سودان از مردم این کشور خواست در تظاهرات میلیونی امروز (شنبه) شرکت کنند. به گزارش آنا تولی، جمعیت مشاغل تونس در بیانیه‌ای اعلام کرد: از مردم می‌خواهیم فردا شنبه در تظاهرات میلیونی برای تأسیس دولت مدنی شرکت کنند. از ۲۵ اکتبر سودان شاهد تظاهرات و اعتراضات گسترده علیه اقدامات عبدالفتاح البرهان، فرمانده ارتش و رئیس شورای حاکمیتی است. وی پیشتر عبدالله حمدوک نخست‌وزیر را برکنار کرده بود اما بعد از امضای توافقی وی به پستش بازگشت. گروه‌های سیاسی و مدنی سودانی این توافق را تلافی برای مشروعیت بخشی به کودتای مدنی دانند. هم‌زمان گروه‌های ائتلاف آزادی و تغییر سودان یک چشم‌انداز سیاسی را برای شکست کودتای نظامی و تشکیل دولت مدنی ارائه کردند. در بیانیه این گروه‌ها آمده است: شکست کودتا ایجاد یک جبهه مردمی گسترده ترمای طلبد که بر پایه هماهنگی محکم

ترکیه دارایی ۷۷۰ فرد و موسسه مخالف دولت را مسدود کرد

در شرایطی که این روزها ترکیه با بحران اقتصادی و مالی دست و پنجه نرم می‌کند، برخی رسانه‌ها گزارش دادند که آنکارا دارایی‌های ۷۷۰ فرد و موسسه مستقر در آمریکا را به اتهام حمایت از تروریسم مسدود کرده است. اسکای نیوز عربی دیروز (جمعه) اعلام کرد که ترکیه دارایی‌های ۷۷۰ نفر و موسسه مستقر در آمریکا را به اتهام حمایت از تروریسم و ارتباط با فتح‌الله گولن منتقد دولت ترکیه مسدود کرده است. این اقدام در شرایطی صورت می‌گیرد که ترکیه دچار بحران اقتصادی و کاهش ارزش پول ملی این کشور است. ترکیه در ماه‌های اخیر شاهد روز‌های پرتنش در اقتصاد و صحنه سیاست داخلی است؛ تنش‌هایی که ابعاد آن هنوز بطور کامل روشن نیست ولی جامعه ترکیه را بطور جدی به خود مشغول کرده است. اخیراً پلیس ترکیه بیش از ۱۳۴ نفر را به اتهام وابستگی به گروه فتح‌الله گولن بازداشت کرد.

خبر
رئیس ائتلاف الفتح عراق: کشور را دچار بی‌ثباتی می‌کند عدم خروج نیروهای خارجی، کشور را دچار بی‌ثباتی می‌کند

رئیس ائتلاف الفتح عراق هشدار داد که عدم خروج نیروهای خارجی در پایان سال جاری میلادی منجر به بی‌ثباتی در این کشور خواهد شد. به گزارش شفق نیوز، هادی العامری، رئیس ائتلاف الفتح عراق در دیدار با کوتا و سوزوکی، سفیر ژاپن در عراق با وی روابط بین عراق و ژاپن و راه‌های پیشبرد آن برای برآورده کردن خواسته‌های هر دو ملت دوست را مورد بحث و بررسی قرار داد. بر اساس بیانیه صادره از دفتر العامری، وی ضمن قدر دانسی از نقش مهم ژاپن در منطقه، از مواضع تکیه در حمایت از ثبات عراق و تحکیم مسیر دموکراتیک در آن قدر دانی کرد. العامری با تأکید بر اینکه موضع ائتلاف الفتح در خصوص حضور نیروهای خارجی روشن است و حاکمیت ملی خط قرمز است هشدار داد که در صورت عدم خروج این نیروها در پایان سال جاری،

سازمان ملل پروازهای انسانی به فرودگاه صنعا را لغو کرد

دفتر هماهنگ‌کننده امور بشردوستانه سازمان ملل اعلام کرد که این سازمان پنجشنبه پروازهای انسانی به فرودگاه صنعا را لغو کرد. به گزارش شینخوا، دفتر هماهنگ‌کننده امور بشردوستانه سازمان ملل اعلام کرد: مسئولان هواپیمایی مدنی در صنعا پروازهای انسانی به فرودگاه صنعا را از روز یکشنبه ممنوع کرده‌اند. خدمات هوایی یک عامل حیاتی برای تردد امداد رسانان و تحویل کمک‌های بشردوستانه به یمن است. همانطور که قبلاً گفتیم یک تیم بین‌المللی ۲۱ دسامبر از فرودگاه صنعا برای ارزیابی آسیب‌های وارده به این فرودگاه در حملات هوایی بازدید و ملاحظه کرد که این فرودگاه همچنان برای استفاده انسانی در حالت‌های فوق‌العاده مناسب است. سازمان ملل به دنبال جایگزین‌هایی برای انتقال کمک‌های بشردوستانه و کارمندان از صنعا به یمن است. در بیانیه این دفتر آمده است: از تمام طرف‌های بحران می‌خواهیم به تعهدات خود به موجب قوانین بشردوستانه بین‌المللی پایبند باشیم.